

SPIS TREŚCI

WSTĘP	11
1. DUALIZM, REDUKCJONIZM, FUNKCJONALIZM	13
1.1. Psychologia jako nauka o substancji duchowej	13
1.2. Dualizm w postaci czystej: Descartes, Eccles	14
1.3. Inne odmiany dualizmu	17
1.4. Dualizm i psychologia introspekcyjna	20
1.5. Próby wyjścia poza ograniczenia dualizmu	23
1.5.1. Neurofizjologiczny i behawiorystyczny redukcjonizm jako formy ka- pitulacji przed dualizmem	23
1.5.2. Funkcjonalistyczna teoria umysłu	29
2. KLASYCZNA WIZJA UMYŚLU A TEORIA SZTUCZNEGO INTELEKTU I ZWIĄZANA Z NIĄ PSYCHOLOGIA POZNAWCZA	34
2.1. Nadzieje i przepowiednie	34
2.2. Czy myślenie ludzkie jest przetwarzaniem informacji?	36
2.3. Dialog z komputerem, który nie rozumie zwrotów języka naturalnego	37
2.4. Dialog z robotem SHRDLU	38
2.5. Psychologia poznawcza i jej kłopoty z semantyką	39
2.5.1. Psycholingwistyka i wczesna psychologia poznawcza	39
2.5.2. Nowsza psychologia poznawcza i „cognitive science”	42
2.5.3. Poznanie jako reprezentacja, reprezentacja jako procesy obliczeniowe	44
2.5.4. Koncepcja języka myśli J. A. Fodora	44
2.5.5. Język myśli a wewnętrzny (maszynowy) język komputera	46
2.5.6. Gdyby Bóg wejrzał w ludzki umysł, czy mógłby tam zobaczyć, o czym człowiek myśli?	49
2.5.7. Klasyczne założenia współczesnej psychologii poznawczej	51
3. REPREZENTACJA	55
3.1. Umysł jako mikrokosmos	55
3.2. Podobieństwo czy izomorfizm?	57
3.3. Czy akty poznawcze oparte są na przywoływaniu idei zawartych w ludz- kim umyśle	60
3.4. Poznawcza reprezentacja rzeczywistości a komputerowe reprezentacje wiedzy	62
3.4.1. Schematy, skrypty, ramy	62
3.4.2. Języki reprezentacji wiedzy a semantyczna strona procesów językowych	65
3.4.3. Rozumienie i przedrozumienie	67
3.5. Co odzwierciedlają cybernetyczne systemy reprezentacji wiedzy	70
4. FUNKCJONALNE UJĘCIE UMYŚLU I TEORIA UKŁADÓW FUNK- CJONALNYCH	72
4.1. Amerykański funkcjonalizm pierwszej połowy XX wieku	72
4.2. Systemy funkcjonalne i zasada ekstrakortykalnej organizacji złożonych funkcji psychicznych	76

4.3. Funkcjonalizm czy strukturalizm?	79
4.4. Funkcjonalizm Jamesa i Meada i funkcjonalizm współczesnej psychologii poznawczej	82
4.5. Układy funkcjonalne a procesy komputacyjne	85
5. WEWNĘTRZNE PROCESY PSYCHICZNE A AKTYWNOŚĆ PODMIOTU I ŚWIAT OTACZAJĄCY	89
5.1. Intencjonalność procesów poznawczych	89
5.2. Procesy poznawcze jako procesy symboliczne	96
5.2.1. W jaki sposób coś staje się znakiem	96
5.2.2. Robot jako metafora ludzkiego umysłu	101
5.2.3. Czym są wewnętrzne procesy poznawcze?	101
5.2.4. Komputer-wraz-z-użytkownikiem jako metafora umysłu	102
5.3. Zewnętrzne a wewnętrzne procesy symboliczne	103
5.3.1. Symbole ludzkiej kultury	103
5.3.2. Symboliczne interakcje, zachowanie jako interpretacja sytuacji	107
5.3.3. Reakcje symboliczne	111
5.3.4. Procesy upośrednione i interioryzacja reakcji symbolicznych	115
5.3.5. Samowiedza bez „uprzywilejowanego dostępu”	119
6. W KIERUNKU EKSPRESYJNEJ i ANTYESENcjALNEJ TEORII UMYŚŁU	124
6.1. Spełnianie się myśli a jej wyrażanie	124
6.2. Myślący podmiot: demiurg czy bricoleur?	131
6.3. Formy świadomości: myślenie personalistyczne i myślenie systemowe	138
7. CZYNNOŚCI POZNAWCZE I ICH WYTWORY Z PUNKTU WIDZENIA MONISTYCZNEGO FUNKcjONALIZMU	143
7.1. Kazimierza Twardowskiego teoria czynności i wytworów	143
7.2. Cybernetyczna symulacja procesów myślenia w świetle teorii artefaktów	149
7.3. Funkcjonalne ujęcie teorii czynności i wytworów	153
8. CZŁOWIEK-W-ŚWIECIE	155
8.1. Procesy poznawcze jako procesy pośredniczące a poznanie bezpośrednie	155
8.2. Locus ludzkiej jaźni	158
8.3. Klasyczna i nieklasyczna koncepcja umysłu	160
8.4. Dwie wizje umysłu a empiryczna praktyka psychologii	163
Bibliografia	165
Summary	171
Краткое содержание	172